Lietas Nr. 11221044116
Lietas arhīva Nr. K15-0563-16/18

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā 2016. gada 9. novembrī

Jelgavas tiesa,
tiesnesis A. Škutāns
piedaloties prokurorei Z. Eglei

atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu, kurā /pers. C/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 221.[1] panta pirmās daļas un 221.[2] panta pirmās daļas un

k o n s t a t ē j a :

/pers. C/ izdarīja nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanu (ražošanu) un glabāšanu ievērojamā apmērā.

Laika posmā no 2016. gada janvāra mēneša līdz 2016. gada 14. jūnija plkst.17.00, izmeklēšanā konkrēti nenoskaidrotā laikā, /pers. C/, nolēma izgatavot nelikumīgu alkoholisko dzērienu, /adrese/. Nodoma par nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanu īstenošanai iegādājās visas nepieciešamās izejvielas 10 kg cukura, 1 kg rauga, ko mucā sajauca ar 40 litriem ūdens un šķidrumu kārtīgi samaisīja un atstāja rūgt uz trim nedēļām, tādejādi sāka nelikumīgu alkoholisko dzērienu ražošanas procesu, kā rezultātā, nelikumīgi glabāja rūgšanas procesā iegūto alkoholisko dzērienu dažāda tilpuma traukos:

- ne mazāk kā 24000 ml alkoholiskā dzēriena, kas veidojies rūgšanas procesā ar etilspirta saturu 12,8% un 3072 ml absolūtā spirta šķidrumā;
- ne mazāk kā 35500 ml alkoholiskā dzēriena, kas veidojies rūgšanas procesā ar etilspirta saturu 11,9% un 4225 ml absolūtā spirta šķidrumā;
- ne mazāk kā 41000 ml alkoholiskā dzēriena, kas veidojies rūgšanas procesā ar etilspirta saturu 11,5% un 4715 ml absolūtā spirta šķidrumā;
- ne mazāk kā 44000 ml alkoholiskā dzēriena, kas veidojies rūgšanas procesā ar etilspirta saturu 13,3% un 5852 ml absolūtā spirta šķidrumā.

Rūgšanas procesam beidzoties, izmantojot paštaisītu pārtvaicēšanas aparātu, karsējot uz gāzes plīts, nelikumīgi izgatavoja un glabāja dažāda tilpuma traukos:

- ne mazāk kā 1010 ml alkoholiskā dzēriena, kas veidojies rūgšanas procesā un izgatavots pārtvaicēšanas rezultātā ar etilspirta saturu 32,5% un 328 ml absolūtā spirta šķidrumā;
- ne mazāk kā 5000 ml alkoholiskā dzēriena, kas veidojies rūgšanas procesā un izgatavots pārtvaicēšanas rezultātā ar etilspirta saturu 32,5% un 1625 ml absolūtā spirta šķidrumā.

Kopumā izgatavoja un glabāja nelikumīgu alkoholisko dzērienu ar kopējo absolūtā spirta daudzumu 19817 ml jeb 19,817 litri, tādejādi, atbilstoši likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23.[1] pantam, radīja ievērojamu apmēru, jo alkoholiskā dzēriena daudzums pārsniedz 10 litrus absolūtā spirta.

Līdz ar to pašizgatavoto alkoholisko dzērienu, kopumā ar ne mazāk kā 19,817 litriem, absolūtā spirta šķidrumā, glabāja dzīvesvietā /adrese/, līdz 2016. gada 14. jūnija plkst.17.00, kad policijas darbinieki kratīšanas laikā to izņēma.

Ar savām darbībām /pers. C/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma (turpmāk-KL) 221.[2] panta pirmajā daļā.

Turklāt, /pers. C/ realizēja nelegāli izgatavotu (ražotu) alkoholisko dzērienu.

2016. gada 28. aprīlī ap plkst. 19.00, izmeklēšanā konkrēti nenoskaidrotā laikā, /pers. C//adrese/, pārdeva – realizēja kriminālprocesā noskaidrotai personai vienu 0,5 litru tilpuma stikla pudeli ar ne mazāk kā 500 ml, nelegāla pašizgatavota alkoholiskā dzēriena, ar stiprumu (etilspirta saturu) attiecīgi – 33,35%, kas veidojies rūgšanas procesā un izgatavots pārtvaicēšanas rezultātā.

Ar savām darbībām /pers. C/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts KL 221.[1] panta pirmajā daļā.

Lietā Valsts ieņēmumu dienests pieteicis kaitējuma kompensāciju 279,79 *euro* apmērā.

Uz tiesas sēdi cietušā pārstāvis ieradies nebija.

Tiesa, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 469. panta otro daļu, nolēma lietu iztiesāt bez cietušā pārstāvja piedalīšanās.

Tiesas sēdē /pers. C/ (turpmāk – apsūdzētais) savu vainu atzina pilnīgi un tiesai apliecināja, ka apsūdzībā norādītās darbības neapstrīd, jo tās atbilst faktiskajiem apstākļiem. Piekrīt pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai, jo pierādījumus lietā neapstrīd. Izdarīto nožēlo.

Prokurore izteica viedokli, ka lietā nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi, jo konstatēti Kriminālprocesa likuma (turpmāk-KPL) 499. pantā paredzētie apstākļi.

Tiesas sēdē apsūdzētajam izskaidrota pierādījumu pārbaudes neveikšanas procesuālā būtība un sekas.

Tiesa, ievērojot izteiktos viedokļus, saskaņā ar KPL 499. pantu, nolēma lietā neveikt pierādījumu pārbaudi, jo apsūdzētais atzina savu vainu visās viņam izvirzītajās apsūdzībās un piekrita neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā. Tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzētā vainu.

Apsūdzētā darbības par noziedzīgo nodarījumu ir pareizi kvalificētas pēc KL 221.[2] panta pirmās daļas, jo viņš izgatavoja (ražoja) un glabāja nelikumīgu alkoholisko dzērienu ievērojamā apmērā, lietā ir pierādīts apsūdzētā vainīgums.

Apsūdzētā darbības par noziedzīgo nodarījumu ir pareizi kvalificētas pēc KL 221.[1] panta pirmās daļas, jo viņš realizēja nelegāli izgatavotu (ražotu) alkoholisko dzērienu. Lietā ir pierādīts apsūdzētā vainīgums.

Atbilstoši KL 35. panta otrai daļai, soda mērķis ir aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un pārkāpēja interesēm *(sk. A.Judins. Krimināls nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr. 11 (762), 2013. gada 19. marts, 7. lpp.).*

Saskaņā ar KL 46. pantu, nosakot soda veidu apsūdzētajam, tiesa ņem vērā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un to radīto kaitējumu, viņa personību, bet nosakot soda mēru apsūdzētajam, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un atbildību pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar KL 7. pantu izdarītie noziedzīgie nodarījumi klasificējami kā mazāk smagi noziegumi, ar kuriem radīts mantiskais kaitējums valstij.

Saskaņā ar KPL 499. panta trešās daļas nosacījumiem, tiesas izmeklēšanā, pārbaudot apsūdzētā personu raksturojošos datus, tiesa konstatēja, ka apsūdzētais ieguvis vidējo-speciālo izglītību, neprecējies, apgādājamu personu nav, strādā algotu darbu. Dzīvo deklarētajā dzīvesvietā /adrese/. Agrāk sodīts, pēdējo reizi ar Jelgavas tiesas 2015. gada 8. janvāra spriedumu pēc KL $221.^1$ panta pirmās daļas, $221.^2$ panta otrās daļas, 50. panta pirmās daļas ar piespiedu darbu uz 200 stundām, bez mantas konfiskācijas. Spriedums stājies spēkā 2015. gada 20. janvārī. Piespiedu darbs atstrādāts 2015. gada 23. martā.

Saskaņā ar KL 47. panta otro daļu par apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli tiesa atzīst to, ka apsūdzētais savu vainu vaļsirdīgi atzina un izdarīto nožēlo.

Saskaņā ar KL 48. panta pirmās daļas 1. punktu kā atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums, kas kvalificēts pēc KL $221.^2$ panta pirmās daļas, veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Nosakot sodu apsūdzētajam, tiesa par atbilstīgu un samērīgu, atbilstošu soda mērķim un soda veida ietekmējošiem apstākļiem, izvērtējot apsūdzētā personību, viņa attieksmi pret izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem – savu vainu atzina, izdarīto nožēloja, izvēlējās vienkāršāku procesa viedu. Noziedzīgu nodarījumu smagumu – izdarīti mazāk smagi noziegumi un raksturu – izgatavoja (ražoja) un glabāja nelikumīgu alkoholisko dzērienu ievērojamā apmērā, kā arī realizēja nelegāli izgatavotu (ražotu) alkoholisko dzērienu. Vērtējot ar noziedzīgajiem nodarījumiem radīto kaitējumu, tiesa secina, ka veicot aizliegtās darbības ar alkoholiskajiem dzērieniem, tika būtiski pārkāptas un aizskartas gan ar likumu aizsargātās valsts un sabiedrības intereses, tiesības uz tīru, nepiesārņotu vidi, gan arī tirgotāju intereses, īstenojot godīgu konkurenci ar legālu produkciju, nodarot mantisko kaitējumu valstij, kas nav atlīdzināta.

Izvērtējot lietā noskaidroto apsūdzētā raksturojošo informāciju un ņemot vērā prokurores viedokli par soda viedu konkrētajā gadījumā, kas sakrīt ar tiesas viedokli, tiesa uzskata, ka apsūdzētajam par KL $221.^2$ panta pirmajā daļā un $221.^1$ panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu ir nosakāms brīvības atņemšanas sods.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā, ka ir konstatēts atbildību mīkstinošs apstāklis un atbildību pastiprinošs apstāklis noziedzīgam nodarījumam, kas kvalificēts pēc KL $221.^2$ panta pirmās daļas, tāpēc uzskata, ka sods nosakāms zem sankcijā paredzētās maksimālās robežas.

Apsūdzētais strādā algotu darbu. Tiesas sēdē norādīja, ka noziedzīgo nodarījumu izdarījis jo nebija iztikas līdzekļu, tagad strādājot un noziedzīgos nodarījumus vairs neizdarīšot. Iepriekšējo piespriesto soda veidu piespiedu darbus izcietis. Tiesa, bez ievērības neatstāj arī to, ka apsūdzētais, izmantodams savas tiesības uz sadarbību ar tiesu un, piekrizdams pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, vienkāršojis tiesas procesu un, veicinājis krimināltiesisko attiecību ātrāku noregulēšanu, līdz ar ko tiesa atzīst, ka pie soda noteikšanas ir likumīgs pamats piemērot Krimināllikuma 55. pantu un notiesāt apsūdzēto nosacīti, nosakot atbilstošu pārbaudes laiku.

Ņemot vērā minēto, tiesa ieguva pārliecību, ka apsūdzētais, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus.

Tāpat tiesa atzina par lietderīgāku un audzinošāku konkrētajā gadījumā apsūdzētajam noteikt pārbaudes laiku, nevis izolēt viņu no sabiedrības, jo ņemot vērā nosacītas notiesāšanas būtību, ja nosacīti notiesātais pārbaudes laikā izdara jaunu noziedzīgu nodarījumu, viņam piespriestais brīvības atņemšanas sods ir izpildāms reāli, konkrētajā gadījumā pārbaudes laika noteikšana apsūdzētajam būs audzinošāks sods par reālas brīvības atņemšanas sodu, tas stimulēs apsūdzēto atturēties no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas pārbaudes laikā, dos iespēju apsūdzētajam arī turpmāk pierādīt savu labošanos un, ka spēj būt likumpaklausīgs. Šāds sods ir ne vien taisnīgs un apsūdzētā izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem adekvāts, bet arī atbilstošs apsūdzētā personībai un soda preventīvo mērķu sasniegšanai, lai apsūdzēto motivētu turpmāk ievērot likumus.

Sods pēc noziedzīgo nodarījumu kopības nosakāms saskaņā ar KL 50. panta pirmo daļu, piemērojot daļēju sodu saskaitīšanas principu. Likums nosaka, ja visi noziedzīgie nodarījumi, kas veido noziedzīgu nodarījumu kopību, ir krimināl pārkāpumi vai mazāk smagi noziegumi, galīgais sods nosakāms, ietverot vieglāko sodu smagākajā vai arī pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus. Konkrētajā gadījumā apsūdzētais izdarījis divus mazāk smagus noziegumus.

Daļējas saskaitīšanas rezultātā noteiktais galīgais sods būs adekvāts un samērīgs ar apsūdzētā izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Tiesa nav konstatējusi kādus īpašus apstākļus, kas būtu pamats galīgā soda noteikšanā piemērot apsūdzētajam nelabvēlīgāko sodu saskaitīšanas principu.

Apsūdzētajam piemērots drošības līdzeklis uzturēšanās noteiktā vietā.

Krimināl procesa likuma 249.panta pirmā daļa noteic, ja procesuālā piespiedu līdzekļa piemērošanas laikā ir zudis vai mainījies tā piemērošanas pamats, mainījušies piemērošanas nosacījumi, personas uzvedība vai ir noskaidroti citi apstākļi, kas noteica piespiedu līdzekļa izvēli, procesa virzītājs pieņem lēmumu par tā grozīšanu vai atcelšanu. Ievērojot to, ka uz lietas izskatīšanas brīdi nav iestājušies Krimināl procesa likuma 249. panta pirmās daļas nosacījumi, tad sprieduma izpildes nolūkā līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim, apsūdzētajam piemērotais drošības līdzeklis atstājams negrozīts.

Lietā Latvijas Republika pieteikusi kaitējuma kompensāciju 279,79 *euro*, ko Valsts ieņēmumu dienests uztur pilnā apmērā.

KPL 351. pants paredz, ka cietušajam ir tiesības iesniegt pieteikumu par radītā kaitējuma kompensāciju jebkurā krimināl procesa stadijā līdz tiesas izmeklēšanas uzsākšanai.

Saskaņā ar KPL 22. pantu, personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, tiek garantētas procesuālās iespējas materiālas kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai. Saskaņā ar KPL 350. panta pirmo daļu, kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par mantisko zaudējumu.

Apsūdzētais tiesas sēdē pilnībā atzina pieteikto kompensāciju par mantisko zaudējumu.

Saskaņā ar KPL 352. panta nosacījumiem, tiesa atzīst, ka pieteiktā mantiskā zaudējuma kompensācija ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Lietā ir konstatēti procesuālie izdevumi par lietisko pierādījumu glabāšanu 18,75 *euro* apmērā, kas saskaņā ar Krimināl procesa likuma 368. panta pirmo daļu piedzenami no apsūdzētā par labu Nodrošinājuma valsts aģentūrai.

Lietiskie pierādījumi lietā nav.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Krimināl procesa likuma 499., 511., 512., 520., 527., 528., 529., 530.pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

/pers. C/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma $221.^2$ panta pirmajā daļā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz septiņiem mēnešiem.

/pers. C/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 221.[1] panta pirmajā daļā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz četriem mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo daļu, sodu, pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus, noteikt brīvības atņemšanu uz astoņiem mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55. panta pirmo un otro daļu, /pers. C/ notiesāt nosacīti ar pārbaudes laiku uz astoņiem mēnešiem.

/pers. C/ reģistrēties Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai desmit darba dienu laikā pēc tiesas sprieduma spēkā stāšanās.

Drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā atcelt pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Piedzīt no /pers. C/ par labu Latvijas Republikai mantiskā kaitējuma kompensāciju 279,79 *euro* (divi simti septiņdesmit deviņus euro 79 centus).

Piedzīt no /pers. C/Nodrošinājuma valsts aģentūras labā procesuālos izdevumus 18,75 *euro*.

Maksājumu apliecinošu dokumentu iesniegt Jelgavas tiesā.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par procesuālo izdevumu piedziņu, 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu daļā par piespriesto sodu, kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt 10 dienu laikā apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Jelgavas tiesai.

Pilna sprieduma pieejamības diena 2016. gada 15. novembris.

Tiesnesis A. Škutāns